

Juryrapport Beste Groninger Boek 2018

Stelt u zich voor, 75 boeken, in dikte variërend van zestig tot ruim twaalfhonderd bladzijden. In zware boekentassen werd deze rijkdom onze huizen binnengedragen: mogen we dat allemaal lezen? Ja! Dat de jury verrast is door het enorme aantal inzendingen voor het Beste Groninger Boek, is beslist geen frase.

Ook is de jury onder de indruk van de diversiteit en kwaliteit van het Groninger boekenlandschap waarin goed en verzorgd uitgeven gelukkig nog steeds bestaat. Al moet gezegd worden dat ervaring en precisie over het algemeen direct zichtbaar waren en betreffende schrijver én uitgever een voorsprong gaven die zich weerspiegelt in onze shortlist.

Fictie (op alfabetische volgorde)

Sabine van den Berg – *Zien horen zwijgen; een trilogie* (Lebowski Publishers)

Een dynamische trilogie over de relatie tussen vader en dochter, over macht, verbeelding en verraad. Over een meisje in een ijzingwekkend koele familie. Een gedetailleerde, bijna klinische ontleding van complexe relaties, intrigerend en vilein, en in bloemrijke taal.

Mooie en minutieuze beschrijvingen van mensen, dingen, gevoelens, gedachten en gebaren met voor de lezer het doel uit te vinden wat de waarheid in het verhaal is, wat verzint het meisje, wie heeft de macht. Een zeer bijzonder drieluik.

Nhung Dam – *Duizend vaders* (De Bezige Bij)

In metaforen wordt de wereld beschreven: een hard, koud landschap waar het altijd winter blijft. Een veelbelovend debuut dat vanuit het perspectief en de verwondering van een elfjarig kind het gevoel van ontheemding weergeeft. Ontheemd in Groningen. De ontwapenende verwondering in een bij vlagen surrealistische werkelijkheid maakt dat de lezer nadenkt over het spanningsveld tussen buiten en thuis, tussen achtergrond en omgeving.

Nhung Dam laat de waanzin en onzin van een samenleving zien en doet dat met een sprankelende, nieuwe stem, die niet alleen gehoord wordt in het literaire landschap van Groningen, maar ook v er daarbuiten. We zien uit naar haar volgende boek.

Auke Hulst – *En ik herinner me Titus Broederland* (Ambo|Anthos)

Auke Hulst overtreft zichzelf met deze ontroerende geschiedenis van de tweelingbroers Broederland. In prachtig proza schetst hij een mythische wereld met wonderlijke ontmoetingen en gebeurtenissen. Een wereld waarin de broers gedwongen worden zich af te vragen waar zij hun houvast kunnen vinden. Het laatste oordeel lijkt zich te voltrekken, waanzinnigen en onwetenden hebben de overhand. Een krachtig verhaal over vervreemding, over de uitsluiting van mensen die anders zijn. Over mensen die op elkaar zijn aangewezen om te overleven.

Hier ontstaat een stevig oeuvre.

Met ***Kinderen van het Ruige Land*** won Auke Hulst in 2013 al eens de prijs voor het Beste Groninger Boek. Op naar een oeuvreprijs wellicht?

Coen Peppelenbos – *De valkunstenaar* (kleine Uil)

Een zoon wil naar de kunstacademie en tegelijkertijd wil hij zijn dementerende vader weer bij het leven betrekken. Een rijk en redelijk absurdistisch verhaal over de coming-of-age van een hoogbegaafde valkunstenaar. Traditie en het zoeken naar je eigen weg zijn belangrijke thema's, net als het besef dat je ouders vreemden zijn en je zusje volwassener is dan je denkt. Er zijn details in deze geschiedenis die op waarheid berusten en er is sprake van een familiegeheim. Er is de valkunstenaar en er is de goochelaar. En vooral is er de balans tussen ironie en ontroering.

Lucas Zandberg – *De Rendementsdenker* (De Arbeiderspers)

Voer voor docenten en onderwijsmanagers. Hoofdpersonen: een ambitieuze jongeman met idealen, een jongeman die iets voor de samenleving wil doen en een Amsterdamse die zich terugtrekt in Leermens en iedereen met haar regels wil vangen. De jury twijfelde tussen het predicaat ironie en sarcasme. De afwisseling tussen de perspectieven van de manager en de docent werkt sterk en maakt de kloof actueel en onoverbrugbaar.

U begrijpt dat het een moeilijke beslissing was om een winnaar te kiezen, in beide categorieën, fictie én non-fictie. De discussie tussen de juryleden leverde mooie gesprekken op over thematiek en urgentie. Dat er in drie van de vijf shortlistromans naar zee wordt getrokken berust op louter toeval. Of misschien toch niet. De zee heeft immers in Groningen een belangrijke rol gespeeld, als route om werelden te ontdekken of te ontvluchten, omzoomd door een dijk die beperkt, beschermt en uitzicht biedt.

Toch zijn we tot een unaniem oordeel gekomen.

De prijs voor het beste Groninger Boek 2018 in de categorie fictie gaat naar ***Duizend vaders*** van **Nhung Dam**.

Non-fictie (op alfabetische volgorde)

Jelto Drenth – *De man is geen jager; mannelijkheid, seks en angst* (De Arbeiderspers)

Een boeiend en rijk boek over de mannelijke seksualiteit van een seksuoloog die de stereotypie in zijn vakgebied wil doorbreken. In een heldere schrijfstijl verwijst Jelto Drenth niet alleen naar wetenschappelijk onderzoek, maar ook naar literatuur en kunst. Op een soms ironische toon is deze erudiete schrijver begaan met al dat menselijke gemodder. Interessant, voor mannen, en zeker ook voor vrouwen.

J.E. Emmelkamp – *Boerderijen, borgen en buitenplaatsen, steenfabrieken en molens rond Delfzijl* (Profiel)

Eén van de mooiste boerderijenboeken van onze provincie. En tevens één van de dikste: de meer dan 1200 zeer rijk en prachtig geïllustreerde pagina's in 2 kloeke delen plus bijlage geven een bijzonder volledig overzicht van bestaande en verdwenen gebouwen en hun bewoners. De teksten zijn zeer leesbaar, helder en duidelijk; alle informatie die mogelijkerwijs vergaard kon worden, is bijeengebracht. De uitgave is voorzien van goede kaarten, luchtfoto's en foto's uit archieven. Een prachtig naslagwerk. Hulde aan Emmelkamp en zijn medewerkers, ons past slechts eerbied.

Norma van der Horst – *Pronkjuwelen van baksteen; Amsterdamse School in Groningen* (Boekwerk & Partners)

Een bijzonder vormgegeven overzicht van de Amsterdamse School in de provincie Groningen. Een en al schoonheid: zowel de keuze van de details als het ritme van de foto's pakken de lezer in. Een naslagwerk in meer dan vijfhonderd krachtige, goed gekozen foto's, mooi geschikt en gesneden. Of liever: een studieboek om steeds weer op te pakken en in te blijven bladeren. Prachtig uitgegeven.

Karin Sitalsing – *Boeroes; een familiegeschiedenis van witte Surinamers* (Atlas Contact)

Een fijnzinnig geschreven grote geschiedenis over een voor velen vrijwel onbekend onderwerp. In haar zoektocht naar haar afkomst vertelt Sitalsing het verhaal van de witte Surinamers; arme boerengezinnen die in 1845 naar Suriname trokken, op weg naar een beter leven, maar die in het moeras dat hen was toegewezen bijna ten onder gingen. Door de afwisseling van grotere verhaallijnen met persoonlijke elementen ontstaat een teder beeld van migranten en hun relatie met het nieuwe moederland, ook in de beleving van de tweede en derde generatie. Bovendien verbindt Boeroes Groningen hier met Groningen daar, in Suriname.

Frans Westra – *Palet van Groningen* (Passage)

Een stadsgids en een historisch handboek. Van Groningens Ontzet tot Noorderslag, met zijn meer dan 220 zéér diverse lemma's in 112 hoofdstukken toont deze onbenoemde encyclopedie van de Stad haar veelzijdigheid. Met de keuze om de hoofdstukken alfabetisch en niet chronologisch te rangschikken en om kleine kaderteksten toe te voegen, is een waarlijk palet ontstaan waarin ook voor de ervaren Stadjer veel te ontdekken valt. Een fraai vormgegeven beeld van de stad waarbij het prachtige fijne papier de illustraties extra mooi doet uitkomen.

De prijs voor het Beste Groninger Boek 2018 in de categorie non-fictie gaat naar ***Boeroes; een familiegeschiedenis van witte Surinamers*** van **Karin Sitalsing**.

De prijs voor het Beste Groninger Boek wordt georganiseerd door de Stichting Literaire Activiteiten Groningen in samenwerking met het Groninger Forum. De jury voor Het Beste Groninger Boek 2018 bestond uit juryvoorzitter Wilma Mansveld, directeur Veiligheidsregio Groningen, Roeli Broekhuis, directeur Erfgoedpartners, Bernard Cremer, boekverkoper bij Boekhandel Van der Velde, Pauline Durlacher, directeur Schrijversvakschool Groningen en Henk Spoeltman, oud-directeur van de Usva.

